

[Fuglsang.]

medlem af dette høje ting hr. Viggo Hauch, at for venstre kan forsvarspolitik, udenrigs-, handels- og socialpolitik ikke adskilles. Derfor er det i hvert fald for mig at se næppe tilfældigt, at de venstrepolitikere, der handelsmæssigt, med alle konsekvenser for vor selvstændighed, så voldsomt går ind for fællesmarkedet, er de samme, som meget aggressivt fræver større militærudgifter, atomvåben, fremmede baser og depoter på dansk grund.

Der tales fra begge sæt markedstilhængere om de vanskeligheder, Danmark kan få ved at stå udenfor. Rent bortset fra, at det logisk må være det dårligst mulige udgangspunkt — ja, kan være direkte landsskadeligt at skabe grundlag for en slags panikstemning forud for, at vi skal handle — synes jeg ikke, at dette hverken kan være rigtigt eller nødvendigt. Det er ikke sådan, at Danmark møder som en tiggernation med tomme hænder. Over for Tyskland har vi traditionelt importoverskud, men også for England er det af betydning at bevare samhandelen med os. Overhovedet har jeg vanskeligt ved at se den tryghed, det skulle betyde for os, at vi tilslutter os en af de stridende parter uden anden udsigt end faren for at blive brugt som en brik i spillet mod den anden part og med sandsynlighed for sanktioner fra dennes side.

Men endelig må vi ikke glemme, at der stadig væk ligger en verden uden for de to markedsområder, og at denne del af verden har en stadig stigende betydning for vor handel. Som udtryk herfor kan vi blot tage tallene for vor landbrugseksport gennem tiderne. Af denne gik til England i 1913 68 pct., i 1939 65 pct. og i 1957 43 pct. Men Englands faldende andel er ikke gået til Tyskland, idet tallene for dette lands vedkommende har ligget temmelig konstant på 26-28 pct., hvortil kommer, at netop Tyskland altid har været en noget lunefuld handelspartner. Det marked, der har erstatet England, er da heller ikke Tyskland,

men netop de andre lande, hvis andel er steget fra 6 til 29 pct., og — for stadig at bygge på konsulenterne — det er først og fremmest her, vore udviklingsmuligheder ligger. Det gælder de oversøiske lande, som, efterhånden som de frigør sig for den imperialistiske udbytning, bliver i stand til at sætte deres levelfod i vejret. Det gælder ikke mindre de socialistiske lande. Hvad disse angår, ligger vi f. eks. med hensyn til Sovjetunionen, trods vor nye handelsaftale, adskilligt tilbage for de øvrige nordiske lande, for ikke at tale om England, hvis nye handelsaftale med Sovjet betyder en stigning på 40 pct.

Der kan i den forbindelse vel også være grund til at nævne vor sydlige nabo, Den tyske demokratiske Republik, et land, der efterhånden står som Europas femtestærkeste industristat. Var det trods alt ikke på tide, at vi tog denne kendsgerning til efterretning og tilrettelagde vort forhold til Den tyske demokratiske Republik ud fra vore interesser, og ikke efter hvad man mener i Bonn? Så kunne vi samtidig passende vise, at vi trods alt føler os som et selvstændigt land.

Var det i den forbindelse ikke en naturlig tanke, om de ministre, der nu har gået deres tålmodige pilgrimsang til London og Bonn, også så lidt længer ud i verden? Man synes ganske åbenbart ikke om at mindes det, men vi har været med til at vedtage en nordisk rekommandation af at søge udvidet handelsamkvem med øst. Skylder man ikke netop i den nuværende situation det danske folk og dets interesser, at man prøver at leve op til denne vedtagelse?

Man kunne jo passende benytte lejligheden ved det snarlige genbesøg af den sovjetiske regeringschef. Tør man formode, at regeringen søger at udnytte dette besøg til praktiske forhandlinger på det handelsmæssige område i stedet for at bøje sig for en vis NATO-kolonnes krav om blot at vise høflighed og så ikke gå videre? Der er noget vist tragikomisk i disse Atlantpagttilhæn-